

Θέσεις και Προτάσεις του ΣΒΒΕ για τον νέο Αναπτυξιακό Νόμο

Σε μια κρίσιμη για τη χώρα περίοδο, ο επιχειρηματικός κόσμος της Βόρειας Ελλάδας έχει αποδείξει στην πράξη ότι αντιλαμβάνεται ότι η λήψη των μέτρων δημοσιονομικής εξυγίανσης και ανάταξης της οικονομίας της χώρας από την κυβέρνηση αποτελούν μονόδρομο, θεωρώντας ότι η μείωση του μεγέθους του κράτους και η γενικότερη μείωση των δαπανών λειτουργίας του δημόσιου τομέα βρίσκονται σε θετική κατεύθυνση.

Παράλληλα έχει ζητήσει εγκαίρως τη λήψη συγκεκριμένων αναπτυξιακών μέτρων που θα υποβοηθήσουν τον ιδιωτικό τομέα της οικονομίας αρχικά να επιβιώσει κατά τη διάρκεια της οικονομικής κρίσης και ακολούθως να αναπτυχθεί στη μετά κρίση εποχή.

Στο πλαίσιο αυτό βασικό εργαλείο αναπτυξιακής πολιτικής απετέλεσαν διαχρονικά οι διάφοροι αναπτυξιακοί – επενδυτικοί νόμοι, τα αποτελέσματα των οποίων άλλοτε ήταν θετικά για την περιφερειακή ανάπτυξη και άλλοτε δεν κατάφεραν να επιτύχουν τους στόχους τους. Για τους παραπάνω λόγους ο εκάστοτε αναπτυξιακός νόμος δημιουργούσε ελπίδες και προσδοκίες, ειδικά στην περιφέρεια, για υλοποίηση επενδύσεων που θα δημιουργούσαν θέσεις εργασίας στην ελληνική επαρχία και προϋποθέσεις ευημερίας και τελικά ισόρροπης ανάπτυξης.

Η ελκυστικότητα του νέου νόμου για την υλοποίηση επενδύσεων στην περιφέρεια παραμένει ζητούμενο

Το κείμενο του σχεδίου νόμου που έχει δοθεί στη δημόσια διαβούλευση δημιουργεί την εντύπωση της στόχευσης προς την ενίσχυση κερδοφόρων επιχειρήσεων, αφού περιορίζει τις επιχορηγήσεις και γενικεύει τις φορολογικές απαλλαγές.

Είναι γνωστό ότι οι φορολογικές απαλλαγές αφορούν, κατά κύριο λόγο, τις επιχειρήσεις με υψηλή κερδοφορία. Δυστυχώς όμως, η συντριπτική πλειοψηφία των κερδοφόρων επιχειρήσεων της χώρας δεν είναι εγκατεστημένες στην περιφέρεια, αλλά στο κέντρο. Έτσι υπάρχει ο κίνδυνος η πλειονότητα των επιχειρήσεων της περιφέρειας που δεν παρουσιάζουν σημαντικά κέρδη, να μην μπορέσουν να επωφεληθούν από τις ευεργετικές διατάξεις του νόμου, τόσο για τον παραγωγικό τους εκσυγχρονισμό, όσο και για την παραγωγή νέων προϊόντων. Το γεγονός αυτό μπορεί να δημιουργήσει ουσιαστικά προβλήματα ελκυστικότητας του νέου αναπτυξιακού νόμου, ενώ είναι δυνατόν, εν δυνάμει, να οδηγήσει στη συρρίκνωση της παραγωγικής βάσης της χώρας με έδρα την ελληνική περιφέρεια.

Το σύστημα διαχείρισης των φοροαπαλλαγών δημιουργεί πρόσθετη γραφειοκρατία στις επιχειρήσεις

Συμπληρωματικά με τα παραπάνω, και για την περίπτωση των φορολογικών απαλλαγών, ο νέος νόμος καθιερώνει για τις επιχειρήσεις που θα προτιμήσουν να ενταχθούν στις φορολογικές απαλλαγές, τη διαγωνιστική διαδικασία, δηλαδή την υποβολή φακέλου επένδυσης προς αξιολόγηση από τους αρμόδιους φορείς της δημόσιας διοίκησης.

Ο ΣΒΒΕ αναγνωρίζει την ανησυχία της κυβέρνησης να έχει προϋπολογίσει συγκεκριμένο ποσόν φόρου εισοδήματος από τις επιχειρήσεις που δεν θα εισρεύσει

στα κρατικά ταμεία, για τους λόγους της δημοσιονομικής προσαρμογής. Όμως, για να υπάρξει πραγματική ανάπτυξη, την οποία περισσότερο απ' όλους θέλει η ίδια η κυβέρνηση, προτείνεται να επανέλθει το προηγούμενο σύστημα ένταξης επενδύσεων στο καθεστώς των φορολογικών απαλλαγών, το οποίο ήταν εντελώς απλό, αυτοματοποιημένο, μείωνε τη γραφειοκρατία και δεν έβαζε τις επιχειρήσεις στη διαδικασία εξόδων τόσο άμεσων (δημιουργία φακέλου υποψηφιότητας) όσο και έμμεσων (ανθρωποώρες χαμένες για την παρακολούθηση της πορείας ένταξης της επιχείρησης στις διατάξεις του νόμου).

Για τη λειτουργία του νόμου απαιτείται άμεση ψήφιση Υπουργικών Αποφάσεων και Προεδρικών Διαταγμάτων

Σε συνέχεια των παραπάνω επισημαίνουμε τις πολλές θετικές προσδοκίες που δημιουργήθηκαν την προηγούμενη περίοδο για το νέο νόμο.

Στην εποχή του μνημονίου, όπου για τον περιορισμό του κράτους η κύρια απόφαση είναι η μείωση της γραφειοκρατίας και η καθιέρωση της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, αποφασίσθηκε η συμπερίληψη 29 Υπουργικών Αποφάσεων και 3 Προεδρικών Διαταγμάτων, σε έναν νόμο με μόλις 17 άρθρα. Η μέχρι σήμερα εμπειρία λέει ότι πριν το πρώτο τρίμηνο του 2012 είναι αδύνατον να ισχύσει ο νέος νόμος. Συνεπώς αν δεν επιταχυνθούν οι σχετικές διαδικασίες, η χώρα κινδυνεύει να μείνει χωρίς αναπτυξιακό νόμο για δύο ολόκληρα χρόνια.

Τα κύρια ζητήματα εφαρμογής και διαχείρισης δεν είναι γνωστά και παραπέμπονται σε Υπουργικές Αποφάσεις

Ο επιχειρηματικός κόσμος της χώρας ανέμενε να επιλυθούν μέσω του νέου νόμου βασικά προβλήματα, τα οποία ήταν προβλήματα όλων των προηγούμενων αναπτυξιακών νόμων όπως οι καθυστερήσεις στις διαδικασίες ελέγχου και πληρωμών.

Οι διαδικασίες αξιολόγησης και ελέγχου, οι διαδικασίες πληρωμών καθώς και το γενικότερο σύστημα διαχείρισης ενώ θα έπρεπε να είναι ζητήματα τα οποία περιμέναμε να περιέχονται στον κορμό του νέου νόμου, εντούτοις διαπιστώνουμε τη μετάθεση της επίλυσής τους, μέσω της υπογραφής σχετικών Υπουργικών Αποφάσεων. Η μέχρι σήμερα εμπειρία δυστυχώς, για άλλη μια φορά παραμένει ανεκμετάλλευτη, ενώ οι προτάσεις των φορέων που έχουν προτείνει συγκεκριμένες λύσεις για όλ' αυτά τα θέματα δεν έχουν συμπεριληφθεί.

Απαραίτητες διευκρινίσεις και συμπληρώσεις σε πολλά άρθρα του νόμου

Η προσεκτική ανάγνωση των διατάξεων του νόμου υπαγορεύει το γεγονός ότι συγκεκριμένα άρθρα του νόμου απαιτούν εξειδίκευση και παροχή συγκεκριμένων διευκρινίσεων.

Παράδειγμα το άρθρο 6 το οποίο αφορά το διαχωρισμό των «Γενικών Επενδυτικών Σχεδίων». Για την άρση της αβεβαιότητας στους υποψήφιους επενδυτές, η οποία οδηγεί στη μείωση της ελκυστικότητας του ίδιου του νόμου, απαιτείται άμεσα η παροχή των ορισμών του είδους και της μορφής των σχεδίων που συμπεριλαμβάνονται στις κατηγορίες της «Τεχνολογικής Ανάπτυξης» και της «Περιφερειακής Συνοχής».

Έννοιες όπως η «τεχνολογική και οργανωτική καινοτομία» ή το «τοπικό ανταγωνιστικό πλεονέκτημα» θα μπορούσαν να ερμηνευθούν με πολλούς και διάφορους τρόπους, οπότε καθίσταται αναγκαίο να υπάρξει ρητή εξειδίκευση. Σε αντίθετη περίπτωση είναι δυνατόν να δημιουργηθούν νησίδες αδιαφάνειας και αντιφατικές ερμηνείες για το ίδιο θέμα από διαφορετικές υπηρεσίες.

Πρόσθετες παρατηρήσεις

Επιπλέον των παραπάνω, στις διατάξεις του νόμου ο ΣΒΒΕ πρότεινε να υπάρξει μνεία για τα ακόλουθα που απουσιάζουν παντελώς από το κείμενο του νόμου:

1. για την περιφερειακή διάσταση του νόμου, η οποία θα μπορούσε να γίνει με τη συμπερίληψη διάταξης στην οποία να ορίζεται η ποσόστωση των κονδυλίων μεταξύ κέντρου και περιφέρειας,
2. για τον τεχνολογικό εκσυγχρονισμό των υφιστάμενων επιχειρήσεων, οι οποίες είναι επενδύσεις άμεσης απόδοσης και άμεσης συνεισφοράς στο εθνικό εισόδημα,
3. για την μετεγκατάσταση υφιστάμενων επιχειρήσεων από τα αστικά κέντρα,
4. για τις ΒΙΠΕ – ΒΕΠΕ, οι οποίες δεν τυγχάνουν καμίας ιδιαίτερης αντιμετώπισης, γεγονός που υποβαθμίζει τη χωροταξική διάσταση των ενισχυόμενων επενδύσεων, και,
5. για την εξωστρέφεια των επιχειρήσεων: ενώ είχε δημοσιοποιηθεί ότι θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στο θέμα, δυστυχώς δεν απαντάται το ζήτημα της ενίσχυσης δραστηριοτήτων διεθνοποίησης και εξωστρέφειας, με την απαιτούμενη σημασία.

Στα θετικά του νόμου καταγράφεται η ενίσχυση της επιχειρηματικότητας των νέων, και ειδικά το ζήτημα της επιχορήγησης των λειτουργικών δαπανών, αλλά κυρίως τις προθέσεις της Κυβέρνησης και του ίδιου του Υπουργού Περιφερειακής Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας για λειτουργία του νόμου στην κατεύθυνση ενίσχυσης της ιδιωτικής επιχειρηματικότητας και της ανάπτυξης της χώρας.

Βεβαίως και η δημιουργία της «Επιχειρησιακής Μονάδας Ανάπτυξης» (ΕΜΑ) με έδρα τη Θεσσαλονίκη και τις αρμοδιότητές που αυτή αναλαμβάνει στο πλαίσιο του νέου αναπτυξιακού νόμου. Προτείνεται όμως η διεύρυνση των αρμοδιοτήτων της με την αξιολόγηση, Έγκριση και έλεγχο των επενδυτικών σχεδίων τεχνολογικής ανάπτυξης που θα προέρχονται από επιχειρήσεις με έδρα τη Βόρεια Ελλάδα, τα οποία, σύμφωνα με το κείμενο του νέου νόμου, παραμένουν στις Κεντρικές Υπηρεσίες στην Αθήνα.